

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยและผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน (Chinese Foreign Direct Investment in Thailand and its Impact on Sino-Thai Relations)
ชื่อผู้เขียน	นายพิทยา สุวคันธ์ (Mr. Pittaya Suvakunta)
แผนกวิชา/คณะ	โครงการปริญญาเอกสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. จุลชีพ ชินวรรณ
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยและผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาแรงจูงใจการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยว่ามีความแตกต่างจากการลงทุนของจีนในประเทศอื่น ๆ อย่างไร และเพื่อศึกษาปัจจัยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยว่ามีส่วนสนับสนุนการลงทุนของจีนในไทยหรือไม่ และอย่างไร รวมทั้งเพื่อศึกษาว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน อย่างไร การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ 3 ประการ คือ

ประการแรก ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์กันมายาวนานทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม โดยที่ทั้งสองประเทศเริ่มมีความสัมพันธ์ทางการทูตใน ค.ศ. 1975 และหลังจากนั้นก็ติดต่อสัมพันธ์กันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ในช่วง ค.ศ. 1975-2005 จีนได้ลงทุนในไทยเป็นอันดับห้าของโลกและเป็นอันดับหนึ่งในอาเซียน เนื่องด้วยความได้เปรียบของไทยที่มีเหนือกว่าประเทศอื่นในอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ที่มีความใกล้ชิดกัน พิเศษ มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมีการผสมกลมกลืนมากกว่าหลายประเทศในอาเซียน ทั้งนี้ การลงทุนของจีนในไทยได้ถูกกำหนดด้วยยุทธศาสตร์หลายประการ เช่น ยุทธศาสตร์การออกไปลงทุนในต่างประเทศ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจีนกับอาเซียน และความร่วมมือไทยกับจีนในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง สิ่งเหล่านี้ได้เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของจีนในการขยายการลงทุน โดยไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง ทั้งทางภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ ที่จะเป็นฐานการลงทุนเพื่อเอื้ออำนวยในการกระจายสินค้าไปยังตลาดอาเซียนและตลาดโลก

ประการที่สอง การลงทุนของจีนในไทยมีอัตราการขยายตัวในช่วงหลังที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ค.ศ. 2001 จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นบทบาททางด้านเศรษฐกิจและการเมือง มีปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีบรรษัทข้ามชาติจีนที่มีศักยภาพ เงินทุน เทคโนโลยี และประสบการณ์ และจีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ โดยจีนมีแรงจูงใจในการเข้ามาลงทุนในไทย เพื่อการแสวงหาตลาดในไทยและตลาดของอาเซียน ทรัพยากรและวัตถุดิบ เช่น ยางพารา น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และสินค้าอุปโภคบริโภค แหล่งที่ตั้งของไทยก็ถือว่ามีความได้เปรียบทางภูมิยุทธศาสตร์ของภูมิภาค นโยบายและสิทธิพิเศษที่บริษัทจีนได้รับการสนับสนุนจากไทยและประเทศสมาชิกของอาเซียน

ประการที่สาม การลงทุนของจีนในไทยมีความได้เปรียบทั้งปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างไทยกับจีนมีความใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ เพราะผลประโยชน์ทางการเมืองและความมั่นคงในช่วงทศวรรษ 1980 ในการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจไทยกับจีนมีผลประโยชน์ร่วมกันในช่วงหลังทศวรรษ 1990 โดยไทยเป็นประเทศที่ให้การสนับสนุนจีนในการเข้ามามีความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกของอาเซียน ในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมก็คือ คนไทยเชื้อสายจีนได้ผสมกลมกลืนในสังคมไทย และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีน และในส่วนผลกระทบการลงทุนของจีนในไทยนั้น เมื่อมีการลงทุน การเผยแพร่แบรนด์สินค้าจีน ศิลปะจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีน ในไทยด้วยแล้วก็คงกล่าวได้ว่าการลงทุนข้ามชาติของจีนในไทยจะเพิ่มขึ้นอีกมาก ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์ไทย-จีนที่ใกล้ชิด บนพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ร่วมกันทั้งในด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจ